

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

КІЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КІЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

15 травня 2003 року

№16 (2630)

ВЕЛИКИЙ ДЕНЬ

Великий день... Великдень Перемоги...
Все ж наче вчора. А літа минають...
Ліна Костенко

Квітень травень, усе живе дихає на повні груди і тягнеться до сонця, до тепла. 58 років відділяє нас від страшних днів Великої Вітчизняної війни. Затяглися рани землі, зросло і вступило в пору зрілості вже третє повоєнне покоління. Та незмінно скорочує дистанцію часу вдячна пам'ять тих, хто вистояв і переміг фашизм.

Ветеранів-політехніків вшановували 6 травня в залі засідань Вченої ради. На вході їх привітали дівчата у національних українських костюмах і вручили червоні гвоздики, святкові номери газети "КП" із по-здоровленнями до Дня Перемоги.

У президії – ректор НТУУ "КПІ" академік М.З.Згуровський, голова Ради ветеранів Д.Л.Кузнєцов, голова профкому співробітників В.І.Молчанов, поет, доцент ММІ, В.В.Іващенко, професор ІФФ О.В.Белоцький.

Поетичні рядки, присвячені героям-фронтовикам, подарував приступом Віталій Іващенко.

М.З.Згуровський у своїй промові окреслив героїчний шлях нашого університету в Великій Вітчизняній. Київські політехніки зробили величезний внесок у справу перемоги.

Спогадами про події воєнних років поділився ветеран Олексій Васильович Белоцький.

Право покласти квіти до Монумента пам'яті було надане ветеранам Лідії Іванівні Мотузко, Миколі Васильовичу Трихлібу, Володимиру Івановичу Білокопитову, Василю Олексійовичу Пшеничникову (на фото).

Усіх порадував ансамбль "Калина", який складається з ветеранів. Лунали старі, улюблені пісні, ліричні мелодії воєнних років.

Закінчилися урочистості святковим обідом.

Вони – ветерани – виборювали для нас свободу сміливо і мужньо, мертві та живі солдати найстрашнішої із воєн, котру недаремно назвали Великою і Вітчизняною. За це усім їм складаємо нині нашу щиру безмежну вдячність.

На засіданнях Вченої та адміністративної рад

На початку травневого засідання Вченої ради його ведучий ректор НТУУ "КПІ", академік НАН України М.З.Згуровський привітав присутніх із святами, що відбулися, а також зі святом Дня Перемоги, напередодні якого відбувалось засідання.

М.З.Згуровський приділив велику увагу привітанню ювіляра – професора Н.П.Воллернера, якому виповнилося 90 років. Близько 70 років життя і діяльність ювіляра пов'язані із Київською політехнікою. У своєму виступі ректор університету навів фрагменти біографії цього визначного чоловіка, з ім'ям якого пов'язано започаткування та розвиток науково-технічних шкіл в галузях радіотехніки, радіофізики, електроніки, заснування кафедр радіоприймальних пристрій, проблемної лабораторії гідроакустики, з якої потім було створено КБ "Штурм". Під керівництвом професора Н.П.Воллернера підготовлено 69 кандидатів і 9 докторів наук. Від імені Вченої ради М.З.Згуровський широ привітав Н.П.Воллернера із поважною датою та побажав ювіляру якомога довше бути членом нашого колективу. Із теплими словами привітання виступив також декан радіотехнічного факультету професор В.І.Правда. В запису на адресу Вченої ради прозвучали слова відчайдушності Н.П.Воллернера, де він також згадав своїх славетних попередників, вчителів, професорів В.В.Огієвського та С.І.Тетельбаума.

За доповідю першого проректора з навчальної роботи, члена-кореспондента НАН України Ю.І.Якименка було затверджено нові правила прийому на перший курс НТУУ "КПІ". Ці правила встановлюють, що квоти для вступу випускників системи довузівської підготовки та медалістів середніх шкіл можуть становити 80% місць прийому. Квоти по-

факультетах та інститутах будуть встановлені приймальною комісією. Також було прийнято до відома інформацію про готовність університету до акредитації; експертна комісія працюватиме з 12 по 25 травня.

Наступним питанням було заслушано інформацію проректора з адміністративно-господарчої роботи та розвитку матеріально-технічної бази доцента М.В.Печеника про підготовку навчально-матеріальної бази університету до нового навчального року. Дане питання напередодні було детально розглянуто на засіданні адміністративної ради університету і дістало схвалення.

При вирішенні конкурсних справ

було затверджено рекомендації кон-

курсних комісій про призначення на

вакантні посади завідувачів кафедр:

психології та педагогіки – к.п.н., доцент О.В.Винославську; по кафедрі

техніки та електрофізики високих

напруг – д.т.н., професора В.О.Брже-

зницького.

На засіданні адміністративної

ради, що відбулося 24 квітня зі звітом

про результати роботи за 2002 р. тер-

иторіального управління міліції Со-

лом'янського РУГУ м. Києва, що вик-

онує свої обов'язки на території

НТУУ "КПІ", виступив заступник

начальника відділу міліції капітан

В.І.Стрижко. В доповіді було охарак-

теризовано роботу дільничних

міліціонерів, патрульно-постової

служби, групи з розкриття кримі-

нальних злочинів. За звітний період

до адміністративної відповідальні-

стю було притягнуто 537 студентів,

розкрито 84 із 89 злочинів, що були

скосні на дільниці, (не за участю

студентів). При обговоренні даного

питання йшлося про необхідність

найближчим часом налагодити більш

чітку організацію системи роботи

міліції, яку на сьогодні важко визна-

ти задовільною. Тому від покращен-

ня діяльності міліції університет очікує як оперативного захисту, так і системної роботи з ліквідації кримінальної діяльності, унеможливлення її існування. Керуючому справами НТУУ "КПІ" доценту С.П.Гожію було доручено на підставі аналізу фактів скосення кримінальних право-порушень у листі до МВС запропо-

нувати заходи, що дозволять викори-

нанувати організовану злочинну

діяльність на території університету.

Зі свого боку університет зобов'язується

всіляко підтримувати міліцію і що підтримкує посиловати.

Ректор університету М.З.Згуровський

подякував капітану В.І.Стрижку

за участь у розгляді даного питання,

закликав до спільніх дій універси-

тету та відділу міліції, за створення

системи роботи, як необхідно умови

для виключення злочинів та пра-

вопорушен.

При введенні Інструкції з діло-

водства в НТУУ "КПІ", що враху-

є останні регламентуючі до-

кументи, доповідав керуючий

справами НТУУ "КПІ" доцент

С.П.Гожій. Прийнято пропозиції

щодо часткової централізації діло-

водства в нашому університеті, ви-

користання при цьому машинних

носіїв тощо.

Наприкінці засідання адміністративної ради присутніх було оз-

найомлено із проектом створення

Студентського парламенту та

його президії. В запропонованих

документах зокрема зазначено,

що вищим органом студентсько-

го самоврядування є конференція

студентів університету – Студен-

тський парламент. Він включати-

ме близько тисячі делегатів, які

обираються таємним голосуван-

анням строком на рік по одному

студенту від кожної групи. Сту-

дентський парламент, в свою

чергу, затверджуватиме постійно

діючий виконавчий орган парла-

менту – його президію з складу 57

осіб. Кандидатів до складу президії висуватимуть збори сту-

дентів факультетів, інститутів.

Дані органи студентського само-

врядування, що мають дорадчий ха-

рактер, створюються у відповід-

ності із рішенням конференції

трудового колективу НТУУ "КПІ"

від 10 квітня поточного року та у

з'язку із прийнятими змінами до

Статуту нашого університету.

Ю.Москаленко

СЬОГОДНІ
В НОМЕРІ:

1 Великий день

2 Міжнародний
семінар
з телематики

3 Факультету
авіаційних
і космічних
систем – 10 років

4 “У роботі все
може життя...”

ТЕЛЕМАТИКА = ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ + ІНФОРМАТИКА

За підтримки Європомісії рік тому почав діяти проект "Рішення телероботи для підтримки співробітництва між ЄС і СНД у бізнесі та дослідженнях" (TELESOL). СНД в ньому представлено вісімома країнами, зокрема Україну презентує НТУУ "КПІ". У подібних програмах наш університет бере участь з 1996 року.

Для обміну досвідом в телероботі, поширенні інформації і навчанні такі проекти передбачають низку міжнародних громадських заходів. Прикладом, у квітні 2001 р. в НТУУ "КПІ"

інформаційного суспільства" Європомісії. Міжнародний регіональний семінар називався "Телематика в медицині, дослідженнях та бізнесі" і слугував поглибленню наукового, комерційного та технологічного співробітництва між ЄС, країнами СНД та Україною в сфері застосування інформаційних технологій з метою підального виконання спільніх проектів з телематики, використовуючи можливості регіональних філій ЕДНЕС. У роботі семінару взяли участь науковці з 16 країн да-

Ректор НТУУ "КПІ" М.З. Згурівський відкриває конференцію

проходила конференція "Нові методи роботи для бізнесу і наукових досліджень". Її учасники серед іншого ознайомилися з Міжнародним центром телемедицини, УЦДО та дісталі уявлення про мережу УРАН.

І ось через два роки, в останню декаду квітня, в нашому університеті відбулося ще один міжнародний захід, зорганізований асоціацією "Мережа баз даних про Землю для освіти і наукового обміну" (ЕДНЕС), організацією з промислового розвитку ЮНІДО, НТУУ "КПІ" в рамках програми "Технології

лекого та близького зарубіжжя, вітчизняні фахівці, представники НАН України, Міносвіти, комітетів ВР та Кабінету Міністрів, всього понад 100 осіб.

Серед інших від НТУУ "КПІ" було представлено змістовні й різнопланові доповіді: академіка М.З. Згурівського про науковий та навчальний портал на базі мережі УРАН; члена-кореспондента НАН України Ю.І. Якименка про сучасний стан та плани для майбутніх розробок цієї мережі; професорів В.П. Яценка та С.І. Сидоренка про

Чорнобильські проекти з телемедицини та медичне обслуговування студентів із застосуванням телемедицини; доцента М.В. Гайворонського про безпеку персональних даних в телемедицини; доцента Л.М. Шинкаренко про проблеми біотехнології і мережі; доцента І.Г. Малюкової про дистанційну освіту в Україні та інші. Серйозне питання оцінки рівня України у сфері телекомунікацій за методологією Гарвардського університету було розглянуте у доповіді шестикурсника ФТІ В.Ілібмана.

"Відбувся плідний обмін інформацією між вітчизняними та зарубіжними науковцями, - сказав у розмові з кореспондентом "КПІ" директор ФТІ проф. О.М. Новіков. – Такі зустрічі допомагають відновити втрачені наукові зв'язки та налагодити нові". Його доповнив декан МІФ проф. В.П. Яценко: "Телемедицині було присвячено кілька доповідей. Наприклад, наші досвід допомагає нефахівцям (у телекомунікаціях) за допомогою дистанційної роботи в реальному режимі часу вирішувати складні завдання".

Засікавленими слухачами на семінарі стали студенти-політехніки.

Вони "з перших рук" дізналися про досягнення зарубіжних та вітчизняних фахівців у сфері інформаційних технологій. Своїми враженнями поділився В.Ілібман: "Доповіді були цікавими, а головне – актуальними. Конференції з телематики в НТУУ "КПІ" допомагають нам більше дізнатися про останні новинки у сфері телекомунікацій, що стрімко розвивається". Проміне кілька років і сьогоднішні студенти впевнено виходитимуть на міжнародні трибуни уже зі своїми доповідями.

Н.Вдовенко

ПОВЕРНУВШИСЬ З-ЗА ОКЕАНУ

На сторінках нашої газети неодноразово згадувалося ім'я Антона Мелліта, студента НТУУ "КПІ" – Президентського стипендіата, переможця багатьох математичних олімпіад різних рівнів, володаря гран-прі VII міжнародної олімпіади з математики у Великій Британії 2000 року.

До вступу в НТУУ "КПІ" Антон навчався у ліцеї "Лідер". Вже в 11 класі Антон був "зіркою" математичного світу. Закінчуячи ліцей, поїхав у Тайвань відстежувати честь України на міжнародній олімпіаді, навчаючись у нашому університеті, кожен рік брав участь у всеукраїнській математичній олімпіаді у Львові, а також у міжнародних: 1999 рік – в Угорщині, 2000 рік – в Ірані та Великобританії, 2001 рік – у Чехії, 2002 рік – у Польщі.

Нешодівно Антон повернувся із США, з фіналу міжнародної олімпіади з програмування ACM ICPC.

– Як проходила олімпіада?

– В цілому добре і досить цікаво. Умови виявилися комфортними, було багато подарунків учасникам – рюкзаки, електронні записні книжки і т. ін. Ми посіли 30-те місце, що на світовому рівні зовсім непогано. У наступному році сподіваємося на кращий результат.

– У якому місті проходили змагання?

У Лос-Анджелесі, у районі Беверлі Хілз. Це поруч із Голівудом

– Які були етапи, завдання?

– У фінал нас відібрали за результатами регіонального змагання в Румунії. Відбулося один тур: 5 годин – 10 задач. Задачі виявилися складними, але в принципі розв'язати можна, ми зробили тільки 4 – чи то від незвіння, чи то від відсутності досвіду участі в цьому заході. Можна було розв'язати набагато більше.

– Як грави члени вашої команди?

– Досить злагоджено (нас троє – Рибалка Олександр і Ткачук Володимир – студенти першого курсу нашого факультету, переможці шкільних олімпіад з математики й інформатики і я). Усі практично в однаковій мірі брали участь у розв'язанні задач, допомагали один одному.

– Скільки там було команд і з яких країн, чи спілкувалися ви, чи знайшли спільну мову?

– Було 70 команд з усіх континентів – Африки, Австралії, Європи, Азії, Північної та Південної Америки. Олімпіада дійсно може вважатися всесвітньою. Перше місце посіла команда Варшавського Університету.

– Як ви добиралися до Америки і хто оплачував проживання і проїзд?

– Добиралися на літаку через Амстердам. Проживання взяли на себе спонсори й організатори, проїзд – наш університет НТУУ "КПІ".

– Як ви там розважалися, чи спілкувалися з місцевим населенням?

– Жили ми в готелі, часу було мало для того, щоб вийти погуляти містом – тільки один раз нормально погуляли. Розважалися в основному в готелі (готель вважається одним з кращих у Лос-Анджелесі). Організатори влаштовували різні розваги – ігри, конкурси.

Зліва направо: Володимир Ткачук, Антон Мелліт, Олександр Рибак

З американцями ми майже не спілкувалися, але відчувається, що американська культура дуже відрізняється від європейської.

Інтереси Антона не вичерпуються математикою. Він любить кататися на гірському велосипеді, навіть копіє їздив у велотурпоході з Рівного у Тернопіль. Влітку ходить на байдарках, відпочиває на Південному Бузі, взимку катається на лижах (навчався він цьому на Камчатці, де жив у дитинстві, бо там служив його батько).

Також він любить читати, зараз у захопленні від таких письменників, як Борис Віан, Хулю Картасар та інших. Він також частий гість Інтернету. Знаходить у мережі нові наукові статті, корисну й актуальну інформацію. Антон займається науковим пошуком у різних напрямках прикладної математики і вже практикує над дисертацією в області функціонального аналізу.

Побажаємо йому нових перемог і досягнень!

Спілкувалася Л.Ільєнко

17 ТРАВНЯ – ДЕНЬ НАУКИ

ГОТУЄМО КАДРИ ВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ

Стале економічне піднесення будь-якої світової держави є можливим тільки за умови належного розвитку науки, технологій та інновацій. Інтелектуальний потенціал виступає головним чинником гармонійного розвитку людини та підвищення її добробуту.

Внаслідок тривалої системної кризи суспільно-економічних відносин українська наука опинилася серед тих суспільних сфер, які понесли найбільші втрати. Так, чисельність науковців за останні десять років скоротилася вдвічі, а фінансування – майже в десять разів. Відповідно зменшилися основні показники діяльності української науки – кількість публікацій, патентів, виконуваних тем і проектів, проваджених інновацій.

Проте в деяких наукових напрямках Україні вдалося не тільки зберегти, але й змінити науково-технічний потенціал. Підтвердженням тому є наявність визнаних у світі наукових шкіл, зокрема в галузі математики, електрозварювання, фізіології та кліничної біології, фізики низьких температур, створення нових матеріалів, біотехнологій, а також розробки унікальних технологій у галузі інформатики, телекомунікацій.

У Національному технічному університеті України "КПІ" – уславленому європейському вузі зі 105-річною історією – постійно приєдляється велика увага підготовці фахівців вищої кваліфікації – кандидатів та докторів наук. За даними відділу аспірантури та докторантур, нині в НТУУ "КПІ" навчаються 375 аспірантів (з них 89 – заочно). За контрактною формою – 46. Аспірантів – іноземних громадян у КПІ – 41. У докторантурі університету навчається 18 осіб. На жаль, з випуску аспірантів 2002 року (83 особи) лише двоє захистилися вчасно.

Як зазначив ректор НТУУ "КПІ" академік М.З. Згурівський, проблема дефіциту молодих викладацьких кадрів і раніше частково вирішувалася за рахунок зачленення науковців до навчальної роботи і, в першу чергу, випускників аспірантури та докторантур. Нині ця ланка діяльності викликає тривогу: у порівнянні з минулорічними показниками ефективність випуску з аспірантури по університету в цілому не покращилася (26,1% – за підсумками 2000 р., 26,5% – за підсумками 2001 р.); за роки існування докторантур (з 1988 р.) її випускниками стали 93 науковці. На початок наступного року дисертації захистили 37 з них, тобто 38,7%.

За інформацією вченого секретаря, нині в університеті діє 17 спеціалізованих вчених рад: з механіки деформованого тіла, динаміки та міцності машин, процесів та машин обробки тиском (голова проф. **М.І.Бобір**); з системного аналізу і теорії оптимальних рішень, систем та процесів керування, автоматизованих систем управління та прогресивних інформаційних технологій, систем захисту інформації (голова проф. **М.З.Згурівський**); з екологічної безпеки, процесів та обладнання хімічної технології, технології тугоплавких неметалічних матеріалів, машин та апаратів хімічного виробництва (голова проф. **Є.М.Панов**); з приладів та методів вимірювання механічних величин, гіроскопів та навігаційних систем (голова проф. **О.М.Безвесьльна**); з теплових та ядерних енергоустановок, механіки рідини, газу та плазми, технічної теплофізики та промислової теплоенергетики (голова проф. **Г.М.Любчик**); з процесів механічної обробки, верстатів та інструментів, технології машинобудування (голова проф. **Н.С.Раська**); з технології неорганічних речовин, технічної електрохімії, хімічного опору матеріалів та захисту від корозії (голова проф. **В.П.Чвірук**); з процесів фізико-технічної обробки, зварювання та споріднених технологій (голова проф. **В.С.Коваленко**); з електроакустики та звукотехніки, медичних приладів та систем (голова **В.Г.Абакумов**); з математичного моделювання та обчислювальних методів, математичного та програмного забезпечення обчислювальних машин та систем, елементів та пристрів обчислювальної техніки та систем керування, обчислювальних машин, систем та мереж (голова проф. **К.Г.Самофалов**); з автоматизації технологічних процесів, гнучких виробничих систем (голова **В.І.Костюк**); з електричних станцій, мереж і систем, напівпровідникових перетворювачів енергії, технології сильних електрических та магнітних полів (голова проф. **О.С.Яндульський**); з акустичних приладів, систем автоматизації проектувальних робіт, твердотільної електроніки, вакуумної, плазмової та квантової електроніки (голова проф. **А.І.Петренко**); з машинознавства, машин і процесів поліграфічного виробництва (голова проф. **П.О.Киричок**); з металознавства та термічної обробки металів, ливарного виробництва, порошкової металургії та композиційних матеріалів (голова проф. **Д.Ф.Чернега**); з телекомунікаційних систем та мереж, антен та пристрі

Ювілей – це свято, а ще привід з гордістю озирнутися на пройденій шлях. Особливо якщо є що згадати і чим пишатися.

Витоки

Факультет авіаційних і космічних систем (ФАКС) було створено для забезпечення потреб України як суворенної авіаційної і космічної держави за ініціативи ректора НТУУ «КПІ» академіка М.З.Згуровського. Одним з його фундаторів виступило Національне космічне агентство України в особі його генерального директора – академіка В.П.Горбуліна. Так КПІ відродив на новому рівні традиції розвитку літальних апаратів, що були закладені на початку ХХ століття професором М.В.Делоне на кафедрі теоретичної механіки.

Науково-технічною базою для підготовки фахівців авіакосмічної галузі стали досягнення міжгалузевого НДІ проблем механіки «Ритм», відомий, з одного боку, своїми досягненнями у розробці нових типів гіроскопічних приладів, акселерометрів, навігаційних приладів та безплатформових інерціальних систем, а з другого – розробкою випробувальних комплексів і стендів для наземних динамічних досліджень ракетного комплексу «Енергія – Буран» та великих космічних конструкцій.

Першим деканом факультету авіаційних і космічних систем був призначений заслужений діяч науки і техніки України, тричі Лауреат Державних премій СРСР, УРСР та України, академік Академії технологічних наук України професор М.А.Павловський.

Т.В.Путята – всесвітньо відомі науковці та педагоги, діяльність яких безпосередньо була пов’язана з авіацією та ракетно-космічною технікою.

O.V.Збрущький

Коли кафедру в 1977 році очолив проф. М.А.Павловський, основними напрямами наукових досліджень стали теорія нелінійних просторових коливань гіроскопічних, навігаційних та інших бортових приладів, побудовані на нових фізичних принципах; розробка методів, стендів та дослідницьких комплексів для наземного випробування літальних апаратів; алгоритми і методи безплатформових

тактик надлегких літаків, що дозволяють вирішувати питання надійності та сертифікації літака. Створено наукову школу в галузі сучасних навігаційних систем.

Співробітниками кафедри видано понад 500 друкованих робіт, серед яких «Динаміка роторних вібраційних гіроскопів» (О.В.Збрущький), «Системи керування обертальним рухом космічних апаратів» (М.А.Павловський, В.П.Горбулін, О.М.Клименко), «Матричні методи декомпозиції та керування в динамічних системах» (В.В.Ясінський), «Російсько-український авіаційний словник», «Російсько-український словник термінології літако-і ракетобудування» (В.Г.Лукомський) тощо. Підготовлено до друку близько 10 підручників, серед яких «Підручник з динаміки польоту» (Я.Ф.Каю), «Конспект лекцій з конструкції літальних апаратів» (Ю.П.Кузякін) та інші.

Кафедра та НДІ автоматизації експериментальних досліджень

Кафедра автоматизації експериментальних досліджень (АЕД) була

розробка та впровадження серії високочутливих широкосмугових вольтметрів тощо. Розробки кафедри відзначенні медалями ВДНГ СРСР, відомчими та міжнародними преміями та дипломами.

У 1993 році на базі науково-дослідної частини кафедри створено Науково-дослідний інститут автоматизації експериментальних досліджень (НДІ АЕД).

Співробітники кафедри та НДІ опублікували 10 підручників та монографій, отримали понад 500 авторських свідоцтв, мають 4 закордонні патенти. У 1994 році проф. Ю.М.Туз та доц. Б.М.Білоусов у складі авторського колективу удостоєні Державної премії України за цикла робіт «Розробка науково-методичних основ і створення прогресивної високопродуктивної бази автоматизації промислового експерименту».

Кафедра інформаційно-вимірювальної техніки та НДІ експериментальної інформатики і метрології

У 1945 р. завідувач відділу Інституту електродинаміки АН УРСР проф. А.Д.Нестеренко організував у КПІ кафедру електроприладобудування. Впродовж 10 років там виконували НДР з розробки вимірю-

цифрові”, в 1973 році, після 3-го видання цієї книги, П.П.Орнатський був удостоєний Державної премії УРСР.

За 1970-1986 рр. на кафедрі було видано 7 монографій, навчальних посібників та підручників. Співробітники кафедри надрукували понад 1000 доповідей та наукових статей, одержали понад 400 авторських свідоцтв та патентів. Представники кафедри неодноразово брали участь у міжнародних конференціях ІМБКО.

У 1973 році з ініціативи кафедри разом із СКБ ВО “Точелектроприлад” була створена лабораторія з цифрової фазометрії під керівництвом доц. С.М.Маєвського. За короткий термін за розробками цієї лабораторії ВО “Точелектроприлад” розпочав серійний випуск цифрових фазометрів.

Випускники кафедри зайняли ключові посади в приладобудуванні: А.Л.Никифоров – генеральний директор НВО ім. С.П.Корольова; А.Г.Шурпач – головний інженер ВО “Веда”; стали головними інженерами підприємств та інститутів В.В.Заболотний, Г.З.Назаренко, А.А.Аруті; С.М.Маєвський став у цей період проректором КПІ з наукової роботи,

Авіакосмічному – 10 років

В.Д.Ціделко – директором КБ “Штурм”.

У 1977 р. в КПІ був створений спеціальний факультет з перепідготовки інженерів. Першим його деканом було призначено професора В.Д.Ціделка. На спецфакультеті, зокрема, проводилася підготовка інженерів за спеціальністю “Теорія і методи отримання вимірювальної інформації”, а з 1982 р. – за спеціальністю “Метрологія та вимірювальна техніка”.

В.Д.Ціделко

створена в 1978 році на базі кафедри обчислювальної техніки та програмування і кафедри інформаційно-вимірювальної техніки шляхом об’єднання частини викладачів, наукових співробітників і виробничих ресурсів для підготовки фахівців, які б досконало володіли обчислювальною та вимірювальною технікою і могли створювати та використовувати комп’ютерні системи досліджень. Очолив кафедру нині лауреат Державної премії України, член Американського інституту інженерів електриків і електроніків проф. Ю.М.Туз.

Згодом було відкрито філіали кафедр в Інституті кібернетики та на виробничому об’єднанні ім. С.П.Корольова. Розроблені на кафедрі прилади і системи випускаються серійно і використовуються на багатьох підприємствах, вони демонструвались на численних вітчизняних і міжнародних виставках, де удостоювались медалей та дипломів.

Співробітники кафедри проходять стажування та беруть участь в наукових конференціях у Німеччині, Італії, Канаді, Швейцарії, Польщі, Австрії й інших державах. Кафедра має договори про співпрацю з провідними вузами Німеччини, Канади, підтримує тісні зв’язки з підприємствами України та Росії.

Викладачі та науковці кафедри по праву пишаються своїми кращими розробками, серед яких – автоматизація експериментальних досліджень в аеродинамічній трубі для продувки моделей широкофюзеляжних літаків типу АН; створення сис-

Гости ФАКСу – перший космонавт незалежної України Л.К.Каденюк та заступник Генерального директора НКАУ Є.І.Кузнецов

тем визначення електромагнітної сумісності радіотехнічних засобів; розробка програмного забезпечення для центру управління польотами супутників; розробка математичної моделі поведінки хребта людини в умовах динамічних перевантажень;

вальних пристрій. Зокрема, було розроблено термоелектричний вимірювальний пристрій для перевірки приладів на частотах до 20 Гц, який використовувався не тільки для перевірки приладів заводу “Точелектроприлад”, ale й для перевірки точних вагометрів, придбаніх за кордоном. З 1955 р. кафедру очолював проф. П.П.Орнатський.

У 1961 р. кафедра розпочала випуск фахівців за новою спеціальністю “Електровимірювальна техніка”. Серед студентів, які тоді активно займались науковою роботою, – відомі нині фахівці: професор Ю.О.Скрипник, С.Г.Таранов, Ю.М.Туз, С.М.Маєвський, В.Д.Ціделко та інші. Деякі прилади, розроблені студентами того періоду, виготовляються ще й досі. Наприклад, електронні частотоміри, розроблені В.Д.Ціделко, випускаються серійно з 1970 року.

З середини 60-х

років НДР на кафедрі почали розвиватись за п’ятьма основними науковими напрямами: розробка вимірювальних пристрій для перевірки приладів на частотах до 20 Гц, який використовувався не тільки для перевірки приладів заводу “Точелектроприлад”, ale й для перевірки точних вагометрів, придбаніх за кордоном. З 1955 р. кафедру очолював проф. П.П.Орнатський.

У 1961 р. кафедра розпочала випуск фахівців за новою спеціальністю “Електровимірювальна техніка”. Серед студентів, які тоді активно займались науковою роботою, – відомі нині фахівці: професор Ю.О.Скрипник, С.Г.Таранов, Ю.М.Туз, С.М.Маєвський, В.Д.Ціделко та інші. Деякі прилади, розроблені студентами того періоду, виготовляються ще й досі. Наприклад, електронні частотоміри, розроблені В.Д.Ціделко, випускаються серійно з 1970 року.

З середини 60-х

років НДР на кафедрі почали розвиватись за п’ятьма основними науковими напрямами: розробка вимірювальних пристрій для перевірки приладів на частотах до 20 Гц, який використовувався не тільки для перевірки приладів заводу “Точелектроприлад”, ale й для перевірки точних вагометрів, придбаніх за кордоном. З 1955 р. кафедру очолював проф. П.П.Орнатський.

У 1961 р. кафедра розпочала випуск фахівців за новою спеціальністю “Електровимірювальна техніка”. Серед студентів, які тоді активно займались науковою роботою, – відомі нині фахівці: професор Ю.О.Скрипник, С.Г.Таранов, Ю.М.Туз, С.М.Маєвський, В.Д.Ціделко та інші. Деякі прилади, розроблені студентами того періоду, виготовляються ще й досі. Наприклад, електронні частотоміри, розроблені В.Д.Ціделко, випускаються серійно з 1970 року.

З середини 60-х

років НДР на кафедрі почали розвиватись за п’ятьма основними науковими напрямами: розробка вимірювальних пристрій для перевірки приладів на частотах до 20 Гц, який використовувався не тільки для перевірки приладів заводу “Точелектроприлад”, ale й для перевірки точних вагометрів, придбаніх за кордоном. З 1955 р. кафедру очолював проф. П.П.Орнатський.

У 1961 р. кафедра розпочала випуск фахівців за новою спеціальністю “Електровимірювальна техніка”. Серед студентів, які тоді активно займались науковою роботою, – відомі нині фахівці: професор Ю.О.Скрипник, С.Г.Таранов, Ю.М.Туз, С.М.Маєвський, В.Д.Ціделко та інші. Деякі прилади, розроблені студентами того періоду, виготовляються ще й досі. Наприклад, електронні частотоміри, розроблені В.Д.Ціделко, випускаються серійно з 1970 року.

З середини 60-х

років НДР на кафедрі почали розвиватись за п’ятьма основними науковими напрямами: розробка вимірювальних пристрій для перевірки приладів на частотах до 20 Гц, який використовувався не тільки для перевірки приладів заводу “Точелектроприлад”, ale й для перевірки точних вагометрів, придбаніх за кордоном. З 1955 р. кафедру очолював проф. П.П.Орнатський.

У 1961 р. кафедра розпочала випуск фахівців за новою спеціальністю “Електровимірювальна техніка”. Серед студентів, які тоді активно займались науковою роботою, – відомі нині фахівці: професор Ю.О.Скрипник, С.Г.Таранов, Ю.М.Туз, С.М.Маєвський, В.Д.Ціделко та інші. Деякі прилади, розроблені студентами того періоду, виготовляються ще й досі. Наприклад, електронні частотоміри, розроблені В.Д.Ціделко, випускаються серійно з 1970 року.

З середини 60-х

років НДР на кафедрі почали розвиватись за п’ятьма основними науковими напрямами: розробка вимірювальних пристрій для перевірки приладів на частотах до 20 Гц, який використовувався не тільки для перевірки приладів заводу “Точелектроприлад”, ale й для перевірки точних вагометрів, придбаніх за кордоном. З 1955 р. кафедру очолював проф. П.П.Орнатський.

У 1961 р. кафедра розпочала випуск фахівців за новою спеціальністю “Електровимірювальна техніка”. Серед студентів, які тоді активно займались науковою роботою, – відомі нині фахівці: професор Ю.О.Скрипник, С.Г.Таранов, Ю.М.Туз, С.М.Маєвський, В.Д.Ціделко та інші. Деякі прилади, розроблені студентами того періоду, виготовляються ще й досі. Наприклад, електронні частотоміри, розроблені В.Д.Ціделко

ОСОБИСТІСТЬ

Привітна, доброзичлива жінка у бузковому костюмі ручного плетіння, на столі перед якою стоси відомостей та звітів – такою побачила кореспондент "КП" провідного бухгалтера розрахункового відділу **Тетяну Луківну Лацинську**.

У середині 60-х прийшла вона в бухгалтерію КПІ, де працює і нині. Багато змінилося за ці роки: і вимоги до ведення обліку, й оточення, та й роки беруть своє, додаючи сивини. Старші колеги свого часу навчали її бухгалтерської премудрості, а тепер уже й сама не для одного покоління молодих співробітників є наставником і порадником. До Т.Л.Лацинської звертаються і з робочими проблемами, і з особистими. Для кожного знайдеться в ній часинка та добре слово.

– Що ви все про мене та про мене, - не переставала повторювати Тетяна Луківна у розмові з кореспондентом. – Он у нас який дружній і згуртований колектив. По двадцять і більше років працюють бухгалтери на одному місці. Обробляємо всі операції, що здійснюються в НТУУ "КПІ" за держбюджетним фінансуванням. Самих лише співробітників, яких обслуговуємо, понад 6 тисяч. І у кожного (будьте певні) особовий рахунок в ідеальному порядку. Претензій до нас практично не буває. Відвідувачам намагаємося надавати найповніші консультації.

Про себе Т.Л.Лацинська говорить з неохотою. У житті вона ке-

"У роботі все мое життя"

Т.Л. Лацинська

рується простими людськими істинами, яким іші в дитинстві навчив дідусь: до людей іти тільки з добром, не ображати і не говорити зайво, про що потім жалуватимеш. Вона мудро сприймає людей такими, які вони є, і щедро дарує їм своє душевне тепло.

А ще Тетяна Луківна має руки роботячі, що знають усяке ремесло, вміло пораються в простенькому приміському господарстві та на клаптику городу. По осені господиня збирає щедрі урожаї і готує соління-варення для дітей та онуків. Діти виростили, розлетілися. Коли приїжджають на гостини четверо онуків

– то для бабусі найбільша радість. Якіось педагогічні секрети вона не має, але впевнена: дітям не можна нав'язувати свої бажання – вони мають бути вільними у своєму виборі.

Нешодавно Т.Л.Лацинська відсвяткувала свій ювілейний день народження. Та на відпочинок не збривається. "Як же я без своїх дівчат? – посміхається. – У роботі все мое життя". У цей момент наш фотокореспондент і сфотографував Тетяну Луківну.

Здоров'я і наснаги Вам, Трудівниці.

Н.Вдовенко

Ксерокс...

Будь-де – і в місті, і в селі – є свої "достопрімечательності": чи то пам'ятник поету, чи то монумент солдату, чи дерево, яке навіл розколола блискавка.

Є "достопрімечательность" і в 19-му корпусі. Де саме вона знаходитьсь? Як зайдете до корпусу, то поверніть ліворуч – у кутку і побачите її

(точніше, його). Ну що, відзначали? Так, це він – права рука ледачих студентів, яким не дуже кортить щось переписувати з книжок. Це – місце поклоніння тих, хто забув шлях до бібліотеки (адже все, що тобі треба, тут можна скопіювати в одногрупника). Для повної картини не вистачає хіба що напису на стіні: "Зранку доночі копіюй, скільки хочеш!" або "Обережно! Тут розмножуються знання". Так, це – ксерокс.

Вже зранку тут, наче до якогось посольства, стоїть черга. Розмежування на студентів ФП, ІХФ та ФММ немає. Однак "хіміки" зі співчуттям поглядають то на товстелезні кодекси юристів, то на них самих, як на божевільних. "Юристи" косяться на величезні формати з кресленнями якихось напівавтоматичних вібломасложерів внутрішнього згорання – і подумки відповідають: "Та ви, хіміки, самі дурні!"

Інколи збоку приліплюється друга черга. Цей різношерстий контингент складається з трьох прошарків:

1) "остро нуждающиеся" (характерна фраза: "Дозвольте поза чергою. Ну очінь мені нада!");

2) "очень спешащие" (чується скліпування: "Я ж на семинар спізнююсь-сь-сь..." – можна й справді подумати, що на них хтось поспішає);

3) "глухонімі" (на обурення черги й оклики: "Куди прешся?" уваги не звертають. Таких черга "любить" бути вільнішим: можуть запхнути його голову у ксерокс і зробити декілька копій його "наглої рожі").

Будьте обережні зі степлером. Жінка-обслуговувач працює ним так швидко і вправно, що може до Закону України "Про судоустрої" прикріпити і ваш палець. Тоді Закон буде скріплений не тільки підписом Президента, а ще й вахою крові.

Розмножують тут не тільки знання. Можна принести грошову купюру будь-якого номіналу – і вам зроблять чорно-білу копію в стилі "розмалюй сам".

Та що я вам розповідаю! Приходьте і самі подивітесь. Тільки запасіться іжею і терпінням, бо стояти (сидіти, підpirати стіну тощо) доведеться довго.

Екстремал Максим

СПОРТ

ПЛАВАННЯ

Як ми вже повідомляли, 10 квітня відбулися змагання з плавання на першість НТУУ "КПІ".

Підсумкові результати змагань такі:

Серед факультетів

1 місце – ТЕФ; 2 місце – ФІОТ; 3 місце – ФЕП; 4 місце – РТФ; 5 місце – ФЕП; 6 місце – ФЕА; 7 місце – ММІ; 8 місце – ІФФ; 9 місце – ІЕЕ; 10 місце – ФММ; 11 місце – ФМФ; 12 місце – ВПФ; 13 місце – ФБТ; 14 місце – ЗФ; 15 місце – ПБФ; 16 місце – АФАК; 17 місце – ФЛ; 18 місце – ХТФ; 19 місце – ФПМ; 20 місце – ФТІ; 21 місце – ІХФ; 22 місце – ВІТІ; 23 місце – ІПСА; 24 місце – ФС.

50 м у вільному стилі

дівчата:
І місце – Г.Руденко (ФФВС)

ІІ місце – О.Андрієва (ФФВС)
ІІІ місце – О.Смаль (ТЕФ)

юнаки:

І місце – С.Поліщук (ФФВС)
ІІ місце – С.Геращенко (ФФВС)
ІІІ місце – С.Кондрашов (РТФ)

50 м брас

дівчата:

І місце – Г.Руденко (ФФВС)
ІІ місце – О.Андрієва (ФФВС)
ІІІ місце – О.Милева (ФФВС)

юнаки:

І місце – С.Геращенко (ФФВС)
ІІ місце – С.Гущин (ТЕФ)

ІІІ місце – С.Маслов (ФІОТ)

50 м батерфляй

дівчата:

І місце – Г.Руденко (ФФВС)
ІІ місце – О.Смаль (ТЕФ)
ІІІ місце – О.Ненко (ФФВС)

юнаки:

І місце – С.Геращенко (ФФВС)
ІІ місце – В.Кокорза (ФІОТ)
ІІІ місце – С.Поліщук (ФФВС)

50 м кроль на спині

дівчата:

І місце – Г.Руденко (ФФВС)
ІІ місце – С.Романова (ФФВС)
ІІІ місце – О.Смаль (ТЕФ)

юнаки:

І місце – А.Лашкевич (ФФВС)
ІІ місце – С.Поліщук (ФФВС)
ІІІ місце – І.Бровченко (ІФФ)

Естафета 4x50 м вільним стилем серед факультетів:

І місце – ФФВС
ІІ місце – ТЕФ
ІІІ місце – ФІОТ

Естафета 4x50 м комбінована:

І місце – ФФВС
ІІ місце – ММІ
ІІІ місце – ТЕФ

«Київський політехнік»

газета Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут»

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
☎ 441-14-58, 241-66-95

Головний редактор
В.ВЯНКОВИЙ

Провідний редактор
В.М.ІГНАТОВИЧ

Дизайн та комп'ютерна верстка
І.Й.БАКУН

Комп'ютерний набір
М.В.КВАЧЕНЮК
Коректор
Н.В.МУРАШОВА

Реєстраційне свідоцтво Ki-130

від 21. 11. 1995 р.

Друкарня АТЗТ «Атопол»,
м. Київ, пр. Червоних козаків, 9

Тираж 1500

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.

КУТОЧОК ПОЕЗІЇ

ПІСЬМО К МАТЕРИ

В воздухе кружится черный дух

смерти...

Немцы, фашисты, нелюди, черти...

А на душе от потерпеть так темно...

Дай-ка, начеркаю маме письмо...

«Здравствуй, родная, твой сын

тебе пишет!

Прости, не писал я тебе так давно.

Знаешь, я голос твой, матушка,

слышу,

Вижу, как манишь рукою в окно.

Милая мама, ах как я скучаю,

Как же обнять тебя хочется мне.

Я, замечавшись, тебя вспоминаю

Изыбаю, что я на войне.

Мама, а помнишь, как вместе мы

жили,

Как мы любили с тобою рассветы,

Как на рыбалку мы вместе

ходили!?

Помнишь в деревне последнее

лето?

Я его помню. Ведь с ним оживает

Образ родной, тот единственный,

нежный,

Тот, что всегда душу мне

согревает

И придает много сил и надежды.

Знаешь, я верю, что скоро приеду,

Верю, что война уж закончится скоро,

Верю, что мы отвоюем победу,

Пусть нам придется сворачивать

горы.

Ты за меня не